

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ing. Dušana Hrabánka a soudců JUDr. Josefa Holejšovského, Ph.D. a JUDr. Františka Švantnera ve věci

evidující osoby: Bohemia Faktoring, a.s., IČO 27242617
sídlem Letenská 121/8, 118 00 Praha 1
zastoupena advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

o nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů, o odvolání evidující osoby proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2024, č. j. 71 Cm 262/2024-59,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. prosince 2024, č. j. 71 Cm 262/2024-59, se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným usnesením Městský soud v Praze jako soud prvního stupně rozhodl, že byla zjištěna nesrovnalost v evidenci skutečných majitelů u evidující osoby - společnosti Bohemia Faktoring, a.s., IČO 27242617 (dále jen, „společnost“), spočívající v tom, že jako skutečný majitel není zapsán JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. Jako den vzniku nesrovnalosti je uveden den 1. 11. 2022.

2. V odůvodnění soud prvního stupně uvedl, že mu byl dne 4. 6. 2024 doručen podnět obsahující úvahu o tom, že advokát JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D. je skutečným majitelem společnosti, neboť je vlastníkem 100 % akcií. V podnětu bylo dále uvedeno, že JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D. připouští, že je vlastníkem 23 % akcií a 77 % je vlastněno svěrenským fondem CE Trust, IČO 14169771 (dále jen, „svěrenský fond“), jehož zakladatelem je JUDr. [příjmení]. Tím má být pouze zastírán skutečný stav vlastnictví, neboť obě správkyně svěrenského fondu mají k JUDr. [příjmení] blízký vztah a samy rozhodují o prodloužení jeho existence. Po zániku fondu mají být vložené prostředky, včetně akcií společnosti, JUDr. [příjmení] vráceny. Soud prvního stupně usnesením ze dne 29. 7. 2024, č. j. 71 Cm 262/2024-34, zahájil řízení o nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů podle § 44 odst. 2 zákona č. 37/2021 Sb. (dále jen, „ZESM“). Společnost vyzval, aby ve lhůtě 30 dnů od doručení usnesení odstranila nesrovnalost v evidenci skutečných majitelů. Nesrovnalost spočívala v tom, že JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. není uveden jako skutečný majitel, jakkoli se jedná o osobu uplatňující nepřímý rozhodující vliv ve společnosti. Toto usnesení bylo společnosti doručeno dne 6. 8. 2024.

3. Soud prvního stupně dotazem u správkyn svěrenského fondu zjistil, že byl změněn statut a doba trvání svěrenského fondu byla prodloužena doba jeho trvání o jeden rok. Vyšel ze skutečnosti, že svěrenské správkyně Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] jsou zapsány jako nepřímí skuteční majitelé společnosti, kdy postavení skutečného majitele vychází z § 4 ZESM. Jako zprostředkující článek vedoucí od skutečných majitelů ke společnosti je zapsán svěrenský fond. Z prezenční listiny připojené k zápisu z valné hromady společnosti ze dne 1. 11. 2022 zjistil, že [jméno] [příjmení] byl k tomuto dni vlastníkem 23 % akcií společnosti a 77 % akcií společnosti k tomuto dni spravoval svěrenský fond. Společnost pak při jednání před soudem prvního stupně učinila nesporným, že se akcionářská struktura ke dni jednání soudu prvního stupně nezměnila.

Dále z výpisu rejstříku svěřenských fondů zjistil, že svěřenský fond vznikl dne 19. 1. 2022, zakladatelem je JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. a svěřenskými správkyněmi jsou Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. [příjmení] [jméno] [příjmení] je matkou [příjmení] [jméno] [příjmení], Ph.D., a jsou tak osobami blízkými podle § 22 zákona č. 89/2012 Sb. (dále jen „o. z.“) Ing. [jméno] [příjmení] není osobou blízkou s JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D., ale je členkou dozorčí rady ve společnostech CENTRAL EUROPEAN FINANCIAL MANAGMENT investiční společnost a Credit Easy invest SICAV a.s., ve kterých je JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. skutečným majitelem.

4. Ze statutu svěřenského fondu soud prvního stupně zjistil, že zakladatel se vzdal přímého vlivu na svěřenský fond, že jeho účelem je zjednodušení přechodu majetku zakladatele na budoucí generace jeho rodiny, že majetek fondu se zvyšuje o výnosy z tohoto majetku, že s výnosy nakládá výlučně správce. Svěřenský fond má dvě správkyně, které jednají vždy společně. Správa končí úmrtím správce, jeho odstoupením z funkce, ztrátou jeho způsobilosti k právním jednáním, případně zánikem správce - právnické osoby. Pokud zanikne funkce jednoho správce, jmenuje nového správce druhý správce, a neučiní-li tak do 90 dnů, rozhodne o jmenování správce soud na návrh zakladatele. Třetí osoby nesmí zasahovat do výkonu funkce správce. Svěřenský fond je zřízen na dobu určitou. Navrhovaný výslech JUDr. [příjmení] soud prvního stupně neprovedl pro nadbytečnost.

5. Soud prvního stupně konstatoval, že JUDr. [příjmení] osobně vlastní 23 % akcií společnosti, tedy podíl, který sám o sobě nezakládá postavení skutečného majitele. Zabýval se tedy tím, zda JUDr. [příjmení] uplatňuje rozhodující vliv ve společnosti jinými prostředky (§ 4 odst. 1 písm. d/ ZESM). Dospěl přitom k závěru, že ustanovení statutu svěřenského fondu o konci správy (resp. funkce správce) nevylučuje zákonnou úpravu § 1455 o. z., podle které svěřenského správce jmenuje a odvolává zakladatel. Možností odvolat svěřenského správce může tedy JUDr. [příjmení] dosáhnout toho, aby svěřenský správce jako „držitel“ 77 % akcií společnosti respektoval jeho vůli. To se týká obou správkyní. Navíc v případě, že druhý ze správců nejmenuje nového správce, je JUDr. [příjmení] jako zakladatel oprávněn navrhnout soudu nového správce. JUDr. [příjmení] tedy může dosáhnout toho, že rozhodování statutárního orgánu společnosti odpovídá jeho vůli.

6. Soud prvního stupně přihlédl i ke skutečnosti, že JUDr. [příjmení] je synem správkyně [jméno] [příjmení]; jsou tedy podle § 22 o. z. osobami blízkými. Svěřenské správkyně jsou ovládajícími osobami společnosti podle § 75 odst. 1 z. o. k. Protože svěřenské správkyně jednají společně, může JUDr. [příjmení] prostřednictvím své matky zablokovat jakékoli jednání svěřenského fondu. Bez významu není ani to, že Ing. [jméno] [příjmení] je (vedle druhé svěřenské správkyně) také jedinou členkou představenstva společnosti. [jméno] [příjmení], resp. JUDr. [příjmení], jsou tedy schopni zabránit opětovnému zvolení Ing. [příjmení] do funkce členky představenstva společnosti. Soud prvního stupně uzavřel, že JUDr. [příjmení] je schopen volbu nebo odvolání člena statutárního orgánu společnosti prosadit nepřímo skrze prostředníka. Stejně tak může JUDr. [příjmení] ve shodě se svou matkou způsobit zánik svěřenského fondu, který byl zřízen na dobu určitou a k prodloužení jeho trvání je třeba souhlasu obou svěřenských správkyní. Pokud by jedna z nich nesouhlasila, svěřenský fond by zanikl a jeho majetek by byl vydán JUDr. [příjmení] jako zakladateli. Soud prvního stupně uzavřel, že JUDr. [příjmení] je jediným majitelem společnosti, což zakládá nesrovnalost v evidenci skutečných majitelů. Den vzniku nesrovnalosti určil soud prvního stupně tak, že akcie společnosti musely být do svěřenského fondu vloženy nejpozději v den konání valné hromady společnosti 1. 12. 2022. Soud prvního stupně doplnil, že skutečnost, že Ing. [jméno] [příjmení] je zároveň členkou dozorčí rady ve dvou společnostech, v nichž je JUDr. [příjmení] skutečným majitelem, nezakládá jejich postavení osob blízkých.

7. Proti výše uvedenému usnesení podala společnost odvolání. Uvedla, že svěřenský fond byl založen JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D., notářským zápisem ze dne 19. 1. 2023 (dále jen, „statut svěřenského fondu“), a to za účelem zjednodušení přechodu majetku JUDr. Ing. [jméno]

[příjmení], Ph.D. na budoucí generace jeho rodiny. Upozorňuje, že JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. se explicitně vzdal přímého vlivu na svěřenský fond a pozbyl tak ve vztahu ke svěřenskému fondu veškerá dispoziční práva. Veškeré výnosy svěřenského fondu budou náležet obmyšleným. Dále uvádí, že JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. není ani osobou s koncovým vlivem, protože nemůže přímo nebo nepřímo uplatňovat rozhodující vliv ve společnosti.

8. Společnost dále namítala, že JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. ve statutu určil jiný způsob jmenování a odvolání svěřenského správce v souladu s větou druhou § 1455 odst. 1 o. z. Primárně podle statutu jmenuje nového správce stávající správce svěřenského fondu. Pokud by se postupovalo v souladu s článkem 6.10 statutu a svěřenský správce nebyl jmenován do 90 dnů ode dne ukončení funkce předchozího svěřenského správce, tak zakladatel podává pouze návrh na jmenování svěřenského správce a o jeho jmenování rozhoduje nezávislý soud. Nadále pak zůstávají dva svěřenští správci, kteří jednají za svěřenský fond společně. Statut ani neupravuje možnost odvolat svěřenského správce zakladatelem. Dispozitivní právní úprava, která umožňuje odvolání svěřenského správce zakladatelem, je tedy ve statutu vyloučena a nahrazena taxativním výčtem důvodů ukončení funkce správce.

9. Společnost nesouhlasí ani s názorem soudu prvního stupně, že má v souladu s domněnkou podle § 78 odst. 2 písm. g) z. o. k. JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. vliv na správkyni [jméno] [příjmení]. Jelikož za svěřenský fond jednají vždy dva správci společně, musel by dosáhnout toho, aby společné rozhodování obou správkyn odpovídalo jeho vůli. Navíc společnosti nebylo ani umožněno, aby byla domněnka podle § 78 odst. 2 písm. g) z. o. k. vyvrácena, neboť soud prvního stupně zamítl její návrh na výslech JUDr. [příjmení]. Úvaha, že JUDr. [příjmení] může prostřednictvím svého vlivu na [jméno] [příjmení] zabránit opětovné volbě Ing. [jméno] [příjmení] do funkce člena statutárního orgánu společnosti, je podle společnosti hypotetická a dopadala by na kteroukoli osobu blízkou jedné ze správkyn, která by podle této úvahy byla skutečným majitelem společnosti. Společnost navrhla, aby Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil a řízení zastavil, dále aby do evidence skutečných majitelů zapsal, jak bylo v řízení rozhodnuto a vymazal poznámku o nesrovnalosti.

10. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání společnosti proti napadenému usnesení bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou, přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

11. Podle § 58 ZESM, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, použijí se na řízení o zápisu a řízení o nesrovnalosti ustanovení zákona upravujícího zvláštní řízení soudní.

12. Podle § 2 ZESM pro účely tohoto zákona se rozumí skutečným majitelem každá fyzická osoba, která v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje právnickou osobu nebo právní uspořádání (písm. c/), nesrovnalostí stav, kdy platné údaje nebo údaje, které byly z evidence skutečných majitelů vymazány bez náhrady nebo s nahrazením novými údaji, neodpovídají nebo neodpovídaly skutečnému stavu, nebo stav, kdy v evidenci skutečných majitelů nejsou zapsány žádné údaje (písm. l/).

13. Podle § 4 ZESM korporaci v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání (a) má podíl v korporaci nebo podíl na hlasovacích právech větší než 25 %, (b) má právo na podíl na zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku větší než 25 %, (c) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci nebo korporacích, které mají v dané korporaci samostatně nebo společně podíl větší než 25 %, nebo (d) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci jinými prostředky (odstavec 1). Rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování nejvyššího orgánu korporace odpovídá jeho vůli (odstavec 2).

14. Podle § 9 odst. 1 ZESM evidující osoba zajistí, aby platné údaje o jejím skutečném majiteli nebo o skutečném majiteli právního uspořádání odpovídaly skutečnému stavu.

15. Podle § 44 ZESM soud, který je příslušný k zápisu, zahájí řízení o nesrovnalosti, je-li to vhodné k ochraně práv třetích osob, a to na základě oznámení nesrovnalosti podle § 42 nebo i z vlastního podnětu. Soud řízení o nesrovnalosti zahájí zpravidla až po marné výzvě podle § 43 (odst. 1). Řízení o nesrovnalosti se zahajuje usnesením o zahájení řízení o nesrovnalosti, které soud doručí účastníkům řízení do vlastních rukou (odst. 2). Účastníkem řízení o nesrovnalosti je evidující osoba a popřípadě také ten, o němž má soud za to, že v rozporu s § 10 neposkytl evidující osobě potřebnou součinnost (odst. 3). Proti usnesení o zahájení řízení o nesrovnalosti není odvolání přípustné (odst. 4).

16. Podle § 47 ZESM k potvrzení nebo vyvrácení nesrovnalosti provede soud i jiné důkazy, než byly účastníkem navrhovány. Důkazy ke zjištění skutečného stavu však provede, jen vyplývají-li z obsahu spisu.

17. Podle § 48 ZESM soud rozhodne o nesrovnalosti zpravidla bez jednání. Soud nařídí jednání, považuje-li to za potřebné k potvrzení nebo vyvrácení nesrovnalosti (odst. 1). Soud v rozhodnutí uvede den vzniku nesrovnalosti, a které údaje v evidenci skutečných majitelů neodpovídají nebo neodpovídaly skutečnému stavu, popřípadě uvede údaje odpovídající skutečnému stavu, vyšly-li v řízení najevo. Lze-li skutečný den vzniku nesrovnalosti zjistit jen s velkými obtížemi nebo nelze-li jej zjistit vůbec, uvede soud jako den vzniku nesrovnalosti den, ve kterém nesrovnalost s přihlédnutím ke zjištěným skutečnostem existovala nejdříve (odst. 2). Vyplyne-li to v řízení o nesrovnalosti najevo, soud rozhodne také o tom, že důvodem nesrovnalosti je neposkytnutí potřebné součinnosti evidující osobě ze strany skutečného majitele nebo osoby, jejímž prostřednictvím právnická osoba nebo právní uspořádání jsou vlastněny nebo kontrolovány (odst. 3).

18. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 245/2022 Sb., kterým bylo do zákona o evidenci skutečných majitelů vloženo současné vymezení skutečného majitele, „Pojmy, „vlastnit“ /, „vlastnictví“ a, „kontrolovat“ /, „kontrola“ je třeba vykládat extenzivně. Nelze jim přisuzovat pouze význam, který jim je běžně v právním řádu přisuzován, „Vlastnictví“ neodkazuje výhradně k pojmu vlastnictví ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen, „občanský zákoník“). Podobně, „kontrolou“ se nerozumí dohled ve smyslu sledování či dozoru právnické osoby. Pojmy je třeba vnímat laicky jako jakési opanování právnické osoby (nebo právního uspořádání) dosahující stanovené intenzity.“

19. K § 4 odst. 2 ZESM pak důvodová zpráva uvádí, „Podstatou vymezení je postihnout (1) i nepřímé působení, (2) právní i neprávní prostředky vlivu, (3) konečnost a původnost vlivu a (4) cíl vlivu. Textace návrhu vychází jednak z pravidla § 77 zákona o obchodních korporacích, jednak částečně z vymezení kontroly jinými prostředky dle návrhu AML nařízení. Nepřímost je vyjádřena již ustáleným spojením, „nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání“. Slova, „na základě vlastního uvážení“ vyjadřují původnost, respektive konečnost vůle osoby s rozhodujícím vlivem. V současnosti § 2 písm. d) zákona o ESM pro obdobnou situaci užívá slov, „bez pokynů jiného“. Zásadní je vyjádření toho, že pro uplatňování rozhodujícího vlivu nejsou podstatné formální či právní prostředky („bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti“). Rozhodující vliv je hodnocen materiálně. Stejně jako dosud je pro pozici materiálního skutečného majitele dostačující potencialita uplatňování rozhodujícího vlivu. Stejně tomu ostatně je i v případě ovládající osoby podle zákona o obchodních korporacích. Potentialita uplatňování rozhodujícího vlivu je vyjádřena užitím slova, „může“. Pro naplnění pozice skutečného majitele, stejně jako doposud, není podstatné, zda k dané aktivitě, která je považována za uplatňování rozhodujícího vlivu, skutečně došlo či dochází, ale že k ní s ohledem na pozici určité osoby, respektive její práva dojít objektivně může. Uplatňování rozhodujícího vlivu není nahodilé či jednorázové, ale jde o stabilní kvalitu. Stejně jako v případě

pojmu ovládání, rozhodující vliv není založen ad hoc ovlivněním. Podstatou rozhodujícího vlivu je možnost prosazovat vůli ve vztahu k rozhodování nejvyššího orgánu korporace. Vliv je manifestací vůle. Pouze ten, kdo má prostředky (ať už právní, či mimoprávní), aby svou vůli transformoval do kýženého rozhodování, má vliv rozhodující. Vůlí se rozumí záměry, úmysly v dosahování nějakého cíle. Kdo může prosazovat svou vůli, může dosahovat výsledku, který chce, aby nastal. Následek, ke kterému vůle směřuje, se týká rozhodování nejvyššího orgánu korporace. Osoba s rozhodujícím vlivem může dosahovat takového rozhodování orgánu, jaké chce či rozhodování modifikovat. Úprava záměrně stanovuje o „rozhodování“ nejvyššího orgánu, nikoli jen o rozhodnutí. Rozhodující vliv proto může spočívat i negativním prosazování vůle, tedy znemožnění přijetí nežádoucích rozhodnutí.“

20. V projednávané věci je zřejmé, že JUDr. [příjmení] není skutečným majitelem podle § 4 odst. 1 písm. a) až c) ZESM, neboť sám drží pouze 23 % akcií společnosti, přičemž zbývajících 77 % akcií vložil do svěřenského fondu, jehož je sám zakladatelem, avšak nikoli správcem. Jak zjistil soud prvního stupně, podle statutu svěřenského fondu spravují jeho majetek, a tedy i většinový podíl ve společnosti, dvě společně jednající správkyňe, z nichž [jméno] [příjmení] je matkou [příjmení] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] současně předsedkyní správní rady společnosti a zároveň členkou volených orgánů několika dalších korporací, v nichž jako skutečný majitel figuruje JUDr. [příjmení]. Uvedené skutečnosti zakládají podezření, že JUDr. [příjmení] je skutečným majitelem společnosti, a to na základě § 4 odst. 1 písm. d) ve spojení s odst. 2 ZESM, tj. proto, že rozhodující vliv ve společnosti vykonává jinými prostředky, tj. prostřednictvím svého vlivu na správkyňe svěřenského fondu. Až potud považuje odvolací soud závěry soudu prvního stupně za správné.

21. Společnosti však odvolací soud musí přisvědčit v tom, že výkladem statutu svěřenského fondu nelze dospět k závěru, že by JUDr. [příjmení] jako zakladatel svěřenského fondu byl oprávněn odvolat správkyňe. Odvolací soud je přitom toho názoru, že ačkoli svěřenský fond není korporací, zavazuje jeho statut, podobně jako zakladatelské právní jednání korporací, také osoby, které nebyly účastny jeho založení, a z okolností tohoto založení nemohly vnímat vůli zakladatele. Statut svěřenského fondu je tedy třeba vykládat tak, jak by mu rozuměla osoba průměrného rozumu (§ 4 odst. 1 o. z.) v postavení osoby, které statut ukládá povinnosti nebo uděluje práva (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. 27 Cdo 2711/2019).

22. Jestliže se v preambuli statutu JUDr. [příjmení] výslovně vzdal přímého vlivu na svěřenský fond a statut zároveň taxativním výčtem upravuje důvody skončení správy (tj. skončení funkce správce) a upravuje rovněž postup jmenování nového správce, pak uvedené musí vést k závěru, že zakladatel ve statutu určil jiný způsob jmenování nebo odvolání svěřenského správce, a vyloučil tím dispozitivní ustanovení § 1455 o. z., které dává zakladateli právo jmenovat a odvolat správce.

23. Shora uvedené však ještě nevylučuje závěr, že JUDr. [příjmení] prostřednictvím správkyň svěřenského fondu vykovává se společnosti rozhodující vliv, tj. je schopen dosáhnout toho, aby hlasování správkyň svěřenského fondu na valné hromadě společnosti odpovídalo jeho vůli. Podle odvolacího soudu však důkazy provedené dosud odvolacím soudem pro takový závěr nestačují.

24. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2682/2013, uveřejněném pod R 93/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, uvedl následující: „Podle vztahu k dokazované skutečnosti se rozlišují důkazy přímé a nepřímé (indicie). Přímým důkazem je ten, který přímo potvrzuje nebo vyvrací dokazovanou skutečnost (např. výpověď svědka o dokazované skutečnosti, kterou osobně viděl). Nepřímým důkazem je takový důkaz, který dokazuje skutečnost jinou, ale takovou, ze které je možné usuzovat, zda se stala či nestala skutečnost, která je předmětem dokazování; objasňuje tedy dokazovanou skutečnost pomocí jiné skutečnosti, která má k dokazované skutečnosti jen nepřímý vztah (např. výpověď svědka o tom,

že viděl určitou osobu vcházet do místnosti, v níž se nacházela věc, kterou její vlastník od té doby postrádá). Zatímco souvislost mezi přímým důkazem a dokazovanou skutečností je zřejmá, musí být souvislost mezi nepřímým důkazem a skutečností, která je předmětem dokazování, teprve zjišťována. Míra této souvislosti bývá u jednotlivých nepřímých důkazů odlišná a může se i ukázat, že původní dojem o souvislosti nepřímého důkazu s dokazovanou skutečností byl vyvolán jen nahodilou shodou okolností a že tento vztah tu ve skutečnosti není. Protože každý nepřímý důkaz hodnocený odděleně (bez souvislosti s dalšími důkazy) umožňuje vždy více výkladů o svém významu, je jeho význam určen především jeho místem v řadě jiných nepřímých důkazů, jeho vztahem k těmto dalším důkazům a jeho souladností s nimi. Z toho plyne, že nepřímý důkaz sám o sobě zpravidla nevede - vzhledem ke svému zprostředkovanému vztahu ke skutečnosti, která je předmětem dokazování - k jejímu prokázání; výsledkem jeho hodnocení ve spojení s dalšími nepřímými důkazy tvořícími systém, jehož jednotlivé články jsou v souladu mezi sebou i s dokazovanou skutečností, však takový závěr být může. (...) Výsledky hodnocení důkazů umožňují soudu přijmout závěr o pravdivosti skutečnosti, která je předmětem dokazování, jestliže na jejich základě lze nabýt jistoty (přesvědčení) o tom, že se tato skutečnost opravdu stala, aniž by o tom mohly být rozumné pochybnosti. Vytvářejí-li výsledky hodnocení důkazů podmínky pouze pro úsudek, že je možné (více či méně pravděpodobné), že se dokazovaná skutečnost stala, a připouštějí-li tedy i možnost (větší či menší pravděpodobnost) toho, že se dokazovaná skutečnost naopak nestala, nelze učinit závěr o pravdivosti této skutečnosti.“

25. Přímými důkazy o tom, zda JUDr. [příjmení] vykonává ve společnosti rozhodující vliv prostřednictvím správkyní svěřenského fondu, mohou být v projednávané věci jediné výsledky samotného JUDr. [příjmení] a rovněž správkyní svěřenského fondu Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Lze-li přitom k určité skutečnosti provést přímý důkaz, měl by se soud o provedení takového důkazu pokusit.

26. Uvedené samozřejmě neznamená, že jestliže shora jmenované osoby výkon rozhodujícího vlivu popřou a soud vyhodnotí jejich výpověď jako nedůvěryhodnou, nelze výkon rozhodujícího vlivu (resp. možnost jeho pravidelného výkonu, viz shora citovanou důvodovou zprávu) dokázat nepřímo (např. na základě analýzy vztahů mezi svěřenskými správkyněmi a JUDr. [příjmení], shody či neshody akcionářů při dosavadním rozhodování valné hromady společnosti apod.). Lze přitom vyjít i ze zákonem stanovených vyvrátitelných domněnek, např. že osoby blízké jednají při ovládání obchodní korporace ve shodě (§ 78 odst. 2 písm. g/ z. o. k.). Společnosti však musí soud umožnit, aby tyto domněnky vyvrátila.

27. Odvolací soud připouští, že soudem prvního stupně dosud zjištěné skutečnosti jsou závažnými indiciemi, které vyvolávají podezření, že JUDr. [příjmení] vykonává ve společnosti rozhodující vliv. Dosavadní závěry soudu, založené na domněnce jednání matky a syna [anonymizováno] ve shodě a na tom, že prostřednictvím své matky může JUDr. [příjmení] zablokovat jednání správkyní svěřenského fondu pro hlasování na valné hromadě společnosti, nedostačují k závěru o tom, že JUDr. [příjmení] uplatňuje rozhodující vliv ve společnosti. Aby tomu tak bylo, musel by soud prvního stupně dospět k závěru, že JUDr. [příjmení] je schopen prosadit i svou vůli k určitému pozitivnímu rozhodnutí v působnosti valné hromady (např. změně stanov, rozdělení zisku, volbě či odvolání členů statutárního orgánu apod. Za tím účelem bude nezbytné zkoumat nejen vztah JUDr. [příjmení] k jeho matce, nýbrž také jeho vztah k druhé svěřenské správkyni Ing. [jméno] [příjmení].

28. K tomu odvolací soud doplňuje, že soud se v řízení o nesrovnalosti řídí zásadou vyšetřovací. Může tedy provádět i jiné důkazy než ty navrhané společností.

29. Z výše uvedených důvodů odvolací soud podle § 219a odst. 2 o. s. ř. napadené usnesení zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V dalším řízení soud prvního stupně vyslechne JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], Ph.D. Dále vyslechne i svěřenské správkyně Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] a provede případně i jiné

důkazy, aby mohl po jejich řádném vyhodnocení (§ 132 o. s. ř.) dospět k závěru, zda JUDr. [příjmení] skutečně vykonává ve společnosti rozhodující vliv, a je tedy jejím skutečným majitelem.

30. O náhradě nákladů rozhodne soud prvního stupně v konečném rozhodnutí (§ 151 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 15. května 2025

JUDr., Ing. Dušan Hrabánek
předseda senátu